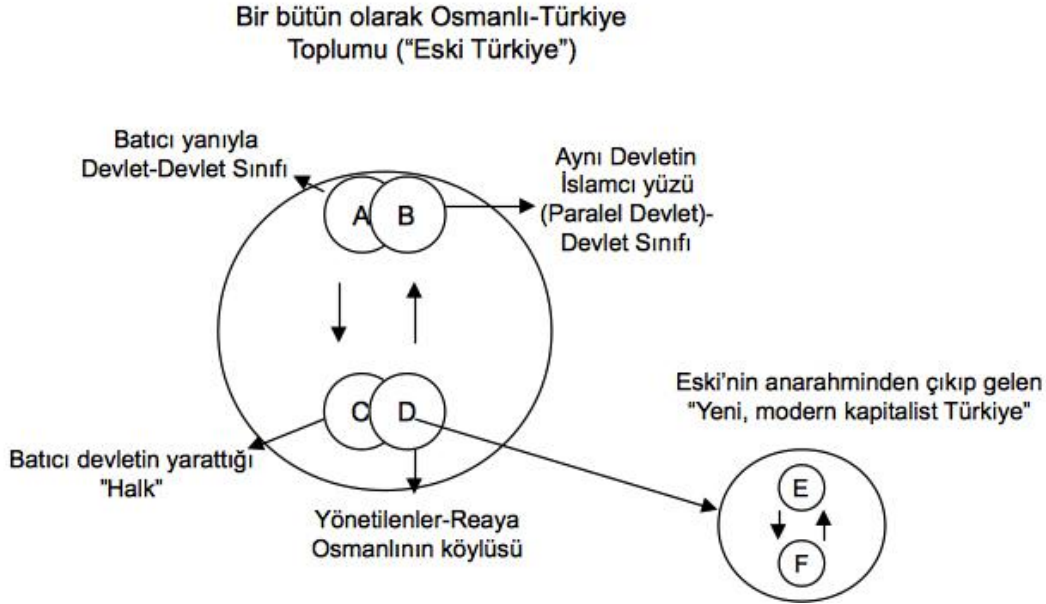

“DEVLET”, “PARALEL DEVLET”, SİVİL TOPLUM-YENİ TÜRKİYE DİYALEKTİĞİ..

Münir Aktolga
Aralık 2013

Evet, doğum olayı devam ediyor!. Yeni Türkiye'nin eskinin içinden onu yara yara çıkması olayı devam ediyor! Bu kez Pandoranın Kutusu tam açıldı ve sistem bütün o “Paralel” yapılarıyla birlikte gözler önüne serildi!. Zorlu bir doğum oluyor bu; anne yaşlı olunca işler o kadar kolay olmuyor!. Ama, kaşı gözü yarıla yarıla da olsa sonunda çocuk çıkıp geliyor işte, görüyorsunuz!¹.

İşte “Devlet”, işte “paralel Devlet”, işte “sivil toplum”, ve işte Yeni Türkiye!. Aşağıdaki şekil bütün bunların hepsini bir arada gösteriyor. Bir tür siyasi pusula gibi!. Kim nerede duruyor, piyasadaki aktörleri yerine oturttuk burada açıkça görebilirsiniz!. Tabii bu arada siz kendinizi de bulacaksınız bu şekilde!. Nerede durduğunuzu belirleyin yeter!..

Türkiye’de iki yüz yıldır bir kültür ihtilali süreci yaşanıyor. Devlet, kendini ve toplumu “batılılaştırıp değiştirerek kurtarma” güdüsüyle bir toplum mühendisliği faaliyetine soyunmuş!. Yukardaki şekilde ortaya koymaya çalıştığımız tablo bunun ürünü. Birbirine içiçe iki toplum, iki Devlet “iki Türkiye” gerçeği bu sürecin sonunda ortaya çıkmış. Devlet de, “paralel Devlet” denilen o illegal potansiyel-hayalet Devlet de hepsi var bu tabloda! Ama bütün bunların yanı sıra, varolan o eski Türkiye’nin diyalektik anlamda inkarı olarak onun içinden-onun ana rahminden çıkıp gelen bir yeni Türkiye gerçeği de var!..Az önce “iki Türkiye” gerçeğinden bahsetmiştik galiba, alın işte size bir Türkiye daha!; aynen o matruşkalara benziyor durum!!..

SİVİL TOPLUM NEDİR

Yeni Şafak gazetesinden Yusuf Genç’e konuşan Prof. İsmail Kara, “Cemaatlerin ve tarikatların sivil toplum kuruluşu olmadıklarını ilk defa siz söylediniz değil mi” sorusuna şu cevabı veriyor: “Herhalde... Daha ileriye götürerek ‘Türkiye’de sivil toplum kuruluşu yoktur’ da dedim. (...) Cemaat ve tarikatların zihniyet dünyaları itibariyle devletçi ve merkezîyetçi

¹ Son operasyonlar, yolsuzluk iddiaları falan bunlar bu yazının konusu değil. Elbette, yolsuzluk varsa sonuna kadar gidilmeli ve suç işleyenler cezalandırılmalı. Bu işin peşini kovalayan çok olduğu için zaten bu yapılacakta. Bizim sorunumuz perde arkasında gelişen asıl süreç..

olduklarını söyleyebiliriz. Türkiye’de bu, aynı zamanda askerlere yakın olmak demek.(...) **Devlet bizimdir ama başkalarının, yabancıların elindedir, bizim elimize geçerse mesele hallolacak diye düşünürler. Derin bir sistem tasavvurları, devlet fikirleri ve tenkitleri yoktur. Bu, Türkiye’ye karşı müdahalede kullanılma ihtimallerini de artırır...”**² **“Ankara, irtica der, şeriat der, teokratik devlet der, bu sloganlar üzerinden onları mahkûm eder. (...) Ama diğer taraftan da toplumu ayakta tutacak, devleti meşrulaştıracak en köklü ve etkili varlık olarak dinin, yerli dindarlığın bunlar üzerinden, bunlar vasıtasıyla devamını ister, bunu teşvik eder.”**

Bu satırları okuyunca bugün AK Parti’yle dalaşan Cemaat’in nasıl olupta geçmişte Ergenekon ve Balyoz Davalarında Devletin o öteki “derin” kanadına karşı AK Parti’yle ittifak yapabildiğini daha iyi anlıyor insan! Sonra, Taraf’da yapılan o operasyonları falan daha iyi anlıyor!. Bunların karşı olduğu şey, sadece Devletin o bilinen “batıcı” yanıymış meğer; yani özünde Devletle bir problemleri yokmuş bunların!. Kara’nın dediği gibi **“Devlet bizim, ama başkalarının elinde, bizim elimize geçerse mesele hallolur diye düşünüyorlar”**mış!. **AK Parti ise, eski Devletin yerine Yeni Türkiye’nin yeni devletini (“Milletin devletini”) inşa etmek istiyor!** Arada bir uçurum var!; ama bir süre, düşmanımın düşmanı dostumdur diyerekten bu iki zıt unsur ittifak yapmışlar, olay bu kadar basit!

Evet, bu çatışma eninde sonunda olacakmış, bu açık bir şekilde görülüyor artık. Ha, denebilir ki, “erken oldu”; yani, “bir süre daha, tehlike (Ergenekoncu tehlike) ortadan kalkana kadar, yeni bir anayasayla demokratikleşme süreci perçinlenene kadar ittifakın devam etmesi iyi olurdu”.. Ben de böyle düşünüyordum açıkçası; bu yüzden de onları, Erdoğan’ı ve AK Partiyi eleştirdim de; üç tane “danişmanın” peşine takılarak bir yere varılamayacağını dolayısıyla da tehlikenin- altını çizmek istedim hep, ama olmadı. Erdoğan’ı kuşattılar, ona gaz verdirdiler, o da, kendi gücünü abarttı ve acele etti!..Bir anda herkesi birden karşısına almakla doğru yapmadı!. Sonuç mu?! Biz “İstanbul burjuvazisiyle ittifaktan” falan bahsederken, şimdi bir de Cemaat meselesi çıktı ortaya! Neredeyse, alın size bir müttefik daha diyerek onu da Devletçi cephenin kucağına itmiş oldular!..

Ayrıca, şu noktanın da altını çizelim; bu Cemaat konusu o kadar basit bir konu değildir!.. Nedeni açık aslında; Cemaat olayı öyle sadece Cemaat olayı değildir de ondan!!. O Devletçi anlayışın ideolojik uzantıları AK Parti’nin kendi içinde de var!. Yani, ideolojik plandaki o Devletçilikle AK Parti’nin kendi içinde de hesaplaşması gerekiyor!. Yoksa, nedir o “ecdadımız” sahiplenmeleri falan! Bütün bu sorunları halletmeden, kendi içindeki o Devletçi ruhla hesaplaşmadan, “ya Allah” diyerek yola çıkıldı!

Ama şimdi artık bunları tekrarlamamanın da bir anlamı yok, ok yaydan çıktı bir kere, ne yapalım, eleştirek de, şu an bize düşen onu-Erdoğan’ı ve AK Parti’yi desteklemektir. Çünkü, hata da yapsalar şu an yeni Türkiye’yi onlar temsil ediyorlar halâ. Ayrıca, durun bakalım, belki de kervan yolda düzülecektir, kim bilir! Allah işimizi-işlerini kolay getirsin..

Gelelim sayın Kara’nın çizdiği tabloya! Bu tablo birçok doğruya işaret etmekle birlikte bence eksiktir; bu tabloda, tarikatlardan ve cemaatlardan-İslamcı ideolojiden bahsedilirken, sadece bunların Devletle olan bağlantısından, Devletçi yanından bahsediliyor. Ve de, Devletin, Devlet sınıfının Abdülhamid’den bu yana altta güreşen öteki yanı olarak İslamcı yanına işaret ediliyor. Ama Türkiye’de İslam, bugün Cemaatin falan temsil etmeye çalıştığı gibi **sadece** bir Devlet Sınıfı ideolojisi değildir!. Bunun yanı sıra (yani Devletin İslamının yanı sıra) bir de halkın İslamı vardır Türkiye’de. **Sivil toplum güçleri** olarak bugün kendi içlerinden modern Türkiye’yi çıkaranlar da onlardır zaten..

Bu ne demek, kimdir bunlar, nedir bu “halk İslamı”, kim temsil ediyor “olmadığı” söylenen o “sivil toplumu” mu diyorsunuz? Önce şunu söyleyelim; olmadığı söylenen o “sivil toplumun” temsilcisi bizzat AK Parti’nin kendisidir!.Sivil toplum konusu bizde çok yanlış anlaşılıyor.

² Oral Çalışlar, Düzce Yerel Haberler, 16.12.2013

Bakın bu konuda ne diyor Ş.Mardin: “Anahatlarını anlattığımız dengede, böylece, a) Devlet dışındaki hayatın akışının garanti altına alınması ve b) İktisadi faaliyetlerin milli hayatın çerçevesi içinde bir özerkliğe sahip olması gibi unsurların belirlediğini görüyoruz”³. Yani, askeri olmayan sivil, sivil toplum da askeri olmayan toplumdur anlayışı doğru değildir!.(biz ne üzerinde asker elbisesi olmayan askerler gördük!!). Sivil toplum, herşeyden önce, devlete bağlı olmayan, mevcut sistemin içinde onun diyalektik anlamda inkarı olarak gelişen yeni toplum potansiyelidir..

Bakın, son günlerde, Gülen Cemaati-AK Parti çatışmasında AK Partiyi destekleyen iki bildiri yayınlandı basında. Bir dikkat edin buradaki ifadelere ve imzalara!..Basında çıkan haberi olduğu gibi aktarıyorum:

“Aralarında İsmailağa, Menzil, Erenköy cemaatleri ile Akabe Vakfı ve Safa Vakfı gibi önemli referans merkezlerinin yanı sıra ASKON, ÖNDER ve İHH gibi sivil toplum kuruluşlarının da imza attığı bir bildiri gazetelerde ilan olarak yayınlandı.Türkiye'nin en önemli STK'ları, dersane gündemiyle başlayan tartışmalarda 11 yıllık AK Parti iktidarına haksızlık yapıldığını vurguladılar. ‘Anadolu Platformu’ adı altında birçok dini cemaat, vakıf ve derneğin imza koyduğu bildiride, bir grubun kaygı ve menfaatlerinin demokrasi mücadelesinin önüne geçmemesi istendi. 28 Şubat postmodern darbe sürecine işaret edilerek, 'Bin Yıl Sürecek Denmişti...' başlığının atıldığı bildiride şu ifadelere yer verildi: 'Milleti için başarıyla hak mücadelesi verenlere karşı haksızlık yapılmamalı, yeni vesayetler tesis edilmemeli; Şahsi, zümrevi kaygılar ve menfaatler milletin ülkenin ve demokrasi mücadelesinin önüne geçilmemelidir”.

Daha sonra, “Milletin beyanı” adıyla duyurulan ikinci bir bildiri daha yayınlandı. “Toplumun önde gelen bir çok sivil toplum kuruluşu manifestoya imza attılar. İnsan ve Medeniyet Hareketi, Mimar ve Mühendisler Grubu, Marmara Eğitim Gönüllüleri Derneği, Hicret Vakfı, Bekader, Enderun gibi önemli STK'lar imza attılar”. “Milletin meşru iradesini yıpratmayı hedefleyen kısır menfaat kaygılarının ibretle izlendiği” belirtilen bildiride “vesayetçi jakobenizme ve bürokratik oligarşiye geçmişte karşı olduğumuz gibi bugün de millete rağmen oluşturulmaya çalışılan zümrevi vesayete karşıyız” denilerek, “milletimizin son yılları vesayetçi zihniyeti tasfiye etmek ve meşru iradesini devlete hakim kılmak için verilen mücadelelere geçti. Nihayetinde, **Devletin Milleti olmaktan kurtulup, Devleti olan Millet olduk**” deniliyor..

Şimdi bakın, bir yanda İslamcı-Devletçi “Hizmet Cemaati” (bunlar şu an ellerinden gelse AK Parti'yi ve Erdoğan'ı bir kaşık suda boğacaklar!..), diğer yanda ise, AK Parti'yi ve Erdoğan'ı destekleyen, gene “İslamcı” ama başka tarikatlar, gruplar!..Demek ki, öyle “İslamcı” demekle bitmiyor iş!. Bir, Devletin İslamı-Devletçi bir ideoloji olarak İslam var, bir de, “halkın” İslamı var! Yani öyle, sadece bir “Cemaate” ve onun duruşuna, Devletle içiçeliğine bakarak “Türkiye’de sivil toplum yoktur” gibi yanlış bir sonuca varmak doğru değildir. Türkiye’de sivil toplum oluşumunun uzun bir tarihi vardır. Devletin-Osmanlı Devleti’nin var olduğu günden beri bir sivil toplum potansiyeli de hep var olmuştur. Ama ne var ki, her kafasını kaldırışında ezilen, “yok” farzedilen de gene odur..

³ Şerif Mardin. (1999). “Din ve İdeoloji.” İletişim Yayınları, İstanbul.

Şerif Mardin. (1997). “Türkiye’de Toplum ve Siyaset.”, İletişim Yayınları, İstanbul.